

«Fulton» kom tilsyne, og da blev «Donstad»s besætning beordret under dæk og senere fik han ikke anledning til at tale med ham. Numeret paa U-baaten turde matrosen ikke opgi.

Noget andet av interesse har vidnet ikke at meddele, uten at U-baatens besætning var 22 mand, men at de kunde medta indtil 30 mand. «Donstad» styrte normal kurs, indtil skibet blev stoppet.

Bisidderne har intet spørsmåal at stille.

Oplæst og vedtat.

Vidnet avtraadte.

Foreholdt edens betydning blev denne avlagt senere av vidnerne.

Sjøforklaringen avsluttedes.

Bilbao den 2den februar 1917.

Johannes K. Sømme,

(sign.)

Harald Martin Jensen,

(sign.)

fører av den opbragte S/S «Fulton».

T. Andersen,

(sign.)

fører av S/S «Herm».

D/S „Argo“ (J. V. D. S.) av Haugesund.

Reg. ton br. 1261, last: kul, ødelagt 28de januar 1917 paa reise fra Hull til Rouen. Omkommet: 9 mand.

Aar 1917 den 6te februar blev sjøret for Haugesund sat i Folkets Hus, administrert av edsv. fuldmægtig Leif Hennem, og medbetjent av de faste sjøretsmedlemmer L. Sparre og E. Velde.

Hvor da foretokes sak nr. 20 for 1917:

Sjøforklaring

i anledning av D/S «Argos» minesprængning 28de januar 1917 kl. 8 formiddag sydost av Inner Dowsing fyrskib.

Fremstod da som 1ste vidne Julius Sigfried Jørgensen, 28 aar gammel, bopæl Aakvik, Helgeland, sidst paamønstreret

som 1ste styrmand paa D/S «Argo», uinteressert i samme, forklarte:

«Argo» avgik lørdag 29de jan. d. a. fra Hull, lastet med kul for Rouen, og hadde lods ombord fra Hull til Spurn og derfra ny lods, som skulde være med skibet like til Downs. Kl. 1/27 aften avgik skibet, som vanlig paa grund av minefaren, tilankers 1 kvartmil nord av Inner Dowsing fyrskib; lettet kl. 1/28 morgen 28de januar og gik med kurs syd—sydost til klokken nogen minutter før 8, da eksplosionen fandt sted 1.5 kvartmil sydost for Inner Dowsing fyrskib. Under eksplosionen beholdt 8 mand sig forut; de sat og spiste frokost; lodsens og kapteinen var paa agterdækket, vidnet og 1ste maskinist i messen, 2den styrmand og rorgjængerens var paa broen, 1 fyrbøter paa fyrdørken. — Straks vidnet hørte smeldet av eksplosionen sprang han op, sammen med 1ste maskinisten, løp til bagbords livbaat og kappet surringen paa denne, men da ingen kom ham tilhjelpe, opgav han at fire ned baaten og sprang over til styrbords livbaat. Denne var da allerede laaret, men vidnet kan ikke oplyse om, hvor mange av mandskapet alt da hadde gaat i baaten. Vidnet saa ikke kapteinen, spurgte derfor efter ham, men fik vite, at han var set falde overbord; der var ganske sterk kuling og temmelig krap sjø. Da vidnet var sikker paa, at alle, som var i live, det vil sige hele mandskapet med undtagelse av den del, som under eksplosionen hadde været nedenunder forut, var med i baaten, og da man forgjæves andøvet frem og tilbake en stund for at lete efter kapteinen, lot vidnet baaten ro bort fra skibet. Vidnet oplyser, at av mandskapet forut saaes intet andet tegn end et avrevet hode, som trillet bortover dækket, og som formodentlig var kastet op igjennem det ved eksplosionen frembragte hul i forskibet. Hele forskibet laa under vand, og der saaes intet andet til det end et virvar av oprevne dæksplanker, avbrukne lastebommer o. s. v., der kunde øines gjennem den tette sky av kulstøv, som stod over forskibet. — Da baaten var kommet en skibslængde fra «Argo», saaes skor-

stenen at falde overbord, og straks efter forsvandt skibet. Ifølge en senere uttalelse av kapteinen paa «Europa», som var vidne til begivenheten, forløp der nøiagtig 3½ minut fra det øieblik eksplosionen fandt sted, og til skibet sank. — 10 minutter senere blev de gjenlevende 9 mand av mandskapet (der var ialt 18 mand) optat av D/S «Europa» og landsat i Yarmouth mandag 29de januar.

Paa forespørsel oplyste vidnet, at lodsens den hele tid hadde hat kommandoen, og at der i det øieblik eksplosionen indtraf ingen utkik var paa bakken, idet sjøen slog slik over baugen, at ingen kunde opholde sig der. Den mand, som skulde hat utkik, holdt paa at ta ind lanterner. Videre oplyste vidnet, at «Argo» under hele reisen hadde gaat med utsvingte baater, og at redningsmateriellet var i fuld orden. Hvorvidt nogen av de ombordværende ved anledningen hadde nydt spirituosa, tør vidnet intet uttale om; han hadde nemlig frivakt til kl. 8. Videre tilføiet vidnet, at han, før han lot livbaaten ro bort, undersøkte om nogen av de savnede mandskaper skulde berget sig paa de omkringflytende vrakstumper; men kunde ingen finde.

Oplæst og vedtat.

Fremstod som 2det vidne Evert Brunolf Valberg, 25 aar gammel, Aabo (Finland), sidst paamønstret som 2den styrmand paa «Argo», uinteressert i dette skib.

Iste vidnes forklaring blev oplæst for vidnet, og han vedtok nævnte forklaring som sin egen for de punkters vedkommende, hvor han hadde hat anledning til at gjøre samme iagttagelser som Iste styrmand. Dog ønsket han at tilføie følgende: Da eksplosionen skedde, stod han paa lederen ned fra broen; han var paa vei til bestiklugaren for at se paa kartet, idet han ikke følte sig sikker i det vanskelige farvand, da lodsens 6—7 minutter i forveien var gaat ned av broen med den bemerkning, at han vilde komme tilbake om et minut, uten at være vendt tilbake. Straks eksplosionen indtraf, sprang vidnet til styrbords livbaat og begynde at løse sur-

ringen forut paa den. Imidlertid var løperen agter kastet los, saa agterenden hang bare i surringen. Da saa surringen blev kappet, faldt agterenden ned først, dog ikke fortere, end at det lykkedes vidnet, der øieblikkelig kastet løperen forut los, at faa baaten i nogenlunde horisontal stilling før den naadde vandet. Allikevel blev sandsynligvis kapteinen kastet overbord ved baatens slag mot vandflaten. Kapteinen og 6 mand var nemlig gaat i livbaaten, før denne blev laaret. Vidnet og derefter sturten, der var sidste mand paa «Argo»s dæk, gik nu i baaten. Mens vidnet var optat av at faa fanglinen kappet — rækken paa dampskibet laa nemlig alt da i vandlinjen — skal kapteinen av enkelte av mandskapet være set dukke op et stykke fra livbaaten, men øieblikkelig forsvinde igjen.

Oplæst og vedtat.

Fremstod som 3dje vidne Waldemar Gunerius Eriksen, 21 aar gammel, bopæl Landgang, Eidanger, sidst paamønstret som matros paa «Argo», forklarte:

Han stod tilrors fra ankeret blev hevet, og styrte den av lodsens opgivne kurs syd—sydost. Et øieblik før minesprængningen saa han 2den styrmand bøie sig over kompasset. Idet smeldet hørtes, blev han indhyllt i en sky av kulstøv og huket sig ned bak kompasset, for at undgaa den regn av vrakstumper, som faldt ned rundt ham. Forøvrig oplyser han, at han efter eksplosionen paa det nærmeste var fra sans og samling, og ingen klar erindring har om det som hændte. Dog husker han, at han saa kapteinen dukke op et stykke fra livbaaten, efter at denne var kommet paa vandet, men straks forsvinde igjen, idet hans lue blev liggende og flyte der han sank. Heller ikke han saa selv kapteinen bli slaat overbord.

Oplæst og vedtat.

Fremstod som 4de vidne Lars Emanuel Larsen, 36 aar gammel, bopæl Haugesund, sidst paamønstret som Iste maskinist paa «Argo», uinteressert i samme, forklarte, at han stod i messen, da han hørte eksplosionen, sprang op og til styrbords livbaat. Han saa ikke kapteinen falde overbord,

men saa ham dukke op et øieblik 3—4 favner fra livbaaten og derpaa forsvinde. Forøvrig tilføier vidnet, at han blev saa «altereret» over eksplosionen — han syntes det saa ut til, at «Argo» skulde gaa tilbunds straks — at han litet eller intet husker av det som skedde.

Oplæst og vedtat.

Retten fandt nu at ha faat alle de oplysninger, som det kunde antages, at mandskapet kunde gi, og at derfor avhørelse av flere vidner var overflødig. 2den maskinist, der hadde vakt i maskinen, var ikke fremmøtt; han oplystes for tiden at opholde sig i Stavanger.

Vidnerne edfæstedes derpaa.

Leif Hennem,
edsv.

Edv. Velde.

L. Sparre.

D/S „**Heimland I**“ (M. I. P. G.) av Kristiania.

Reg.ton br. 506, last: kul, ødelagt 28de januar 1917 paa reise fra Tyne Dock til St. Nazaire. Omkommet: 10 mand.

Aar 1917 den 8de februar holdtes sjøret for Kristiania i byrettens lokale under ledelse av assessor Lie med de opnævnte sjøretsmedlemmer Schetelig og Rasmussen.

Hvorda blev foretat sak nr. 53 for 1917:

Sjøforklaring

for D/S «Heimland I» i anledning av skibets forlis ved at være stødt paa mine.

For skibsinspektøren møtte besigtelsesmand Braarud.

«D/S «Heimland I», hjemmehørende i Kristiania, avgik fra Tyne Dock den 26de januar 1917 med en ladning kul, bestemt for St. Nazaire (Frankrig). Vinden frisk fra s.o. med høi sjø. Søndag den 28de januar var vind og sjø litt tiltagende. Kl. 7.45 formiddag var man 2 mil av Inner Dowsing fyrskib. Styrede kurs s.o., paa samme tid saa man en mine, som laa for anker, om styrbord av Heimland tæt ved,

gav venstre ror, men strømmen satte skibet ned paa samme, saa sprængning fandt sted i maskinrummet og baaten gik ned i samme tid, saa man fik ikke anledning for at komme i livbaatene og disse laa og seilte paa dæk frem og tilbake fyltde av vand. Jeg som var paa broen fik hoppet i baaten samt en letmatros og en matros. 2den maskinist var ogsaa i baaten, men han blev spylet ut. Straks efter fik baaten et stærkt støt mot avisbygningen og gik derpaa ut flere favne klar skibet, der saaes en fyrbøter A. Arnesen, som laa og fløt i vandet, men da livbaaten var fylt av vand og ingen aarer i, kunde redning ikke finde sted. Man holdt da paa at øse baaten lens, da sjøen var dæmpet av olje og cirka en 10 minutter efter blev man tat over i livbaaten av Asiatic Prince, engelsk og slæpede derpaa agter av denne for at se, om at der kunde være flere at finde av Heimland I mandskap, men der var ikke noget at se, hverken av mandskap eller baat. Asiatic Prince kom op til Yarmouth reden kl. 5 søndag eftermiddag. Og man kom iland tirsdag morgen i samme sted.»

Fremlagt i Kristiania sjøret 8de februar 1917.

J. Jordan.

Fremstod Georg Mathisen, 34 aar gammel, var fører av «Heimland I» bosat i Risør, henholdt sig til den fremlagte beretning, hvis indhold er rigtig, og forklarer i tilslutning dertil følgende:

Skibet hadde lods ut av Tyne dok, men fortsatte derpaa reisen uten lods. Komparenten fik før avgangen paa vanlig maate instruks om kursen ved utklareringen paa toldboden. Denne instruks blev nøiagtig fulgt. Skibet var midt i løpet, da ulykken fandt sted. Komparenten var selv paa broen, da man fik øie paa minen. Han saa den antagelig 4 à 5 favne paa styrbords baug. Det var komparenten, som først blev opmerksom paa den. Der var ingen anden paa broen i øieblikket foruten rormanden. Det var egentlig